Keskkonnaministeerium

Loode-Eesti Rannikumere Keskkonnamõjude Hindamine

16.03.2017

Protest.

Kogu KMH peamine järeldus et olulised negatiivsed mõjud puuduvad, on eksitav ja arendajakeskne.

Isegi juhul kui seaduse silmis on esitatud KMH ja selle mentluskäik formaalselt korrektne, ei ole see seda sisuliselt ning kajastamata on olulised mõjutegurid, mille tulemusena võib sattuda ohtu nii inimeste tervis ja elukeskkond kui loodus, rannad, vaated, loomad ja linnud, kohalik sotsiaal-majanduslik areng, turism jpm. ning see on vähemalt hiidlaste seisukohast absoluutselt lubamatu.

Inframüra.

Ainuüksi hiigektuuleparkide poolt tekitatav madalsageduslik inframüra ja kaasnev vibratsioon ning resonants on teadaolevalt kogu inimkonna ajaloos **esmakordne ja ainulaadne inimtekkeline nähtus**, millega ei ole kohanenud ei inimkond ega elusloodus ning mille pikaajalised negatiivsed tagajärjed on juba leidnud nii teaduslikku kui praktilist kinnitust. Oleme õnneks olukorras kus meil on veel võimalus õppida muu maailma kurvast praktikast ning vältida ülimalt kulukaid ja keskkonnakajulikke vigu mida on tehtud teistes riikides.

Juhin tähelepanu et merealade planeeringu kohaselt jääks kõigi arengualade teostumise korral Hiiumaa megatuuleparkidest piiratuks mere poolt vähemalt kolmest suunast (edelast, loodest ja kirdest), seega kujuneks Hiiumaast kõigi **negatiivsete mõjude epitsenter**, mille keskmesse lisanduks veel maismaatuulepark Käina valla territooriumil.

Kuigi tänaseks on maailmas teostatud vastavaid pädevaid uuringuid juba tohutul hulgal ning need kõik viitavad selgelt pöördumatutele ja kahjulikele mõjudele, on seda tõsisem antud KMH käigus tehtud viga, jätta selline oluline küsimus piisava tähelepanuta ning kajastada kogu inframüra temaatikat puudulikult, lähtudes vaid arendaja ärihuvidest ning ignoreerides reaalseid ja pöördumatuid kahjusid kohalikule elukeskkonnale.

Tulemuseks võib väga tõenäoliselt olla sotsiaalne katastroof, kus inimesed on sunnitud käputäie ärimeeste kasumiahnuse tõttu oma kodud maha jätma ning kaugemas perspektiivis võib kogu protsess lõppeda suurema osa elanike sunnitud evakueerimisega Hiiumaalt, koos kõige kaasnevaga.

Pole võimalik, et arendaja ei ole tänaseni teadlik nende ohtude olemasolust, mistõttu sellist teadlikku ja ettekavatsetud ignorantsust tuleks käsitleda kuritegelikuna kohaliku elanikkonna suhtes.

Programm ja selle lähteülesanne on aegunud ja puudulikud.
4Energia tellimusel iseenda tarbeks 2006 a. algatatud KMH programmi lähteülesanne ning sellele järgnenud programm on aegunud ja puudulikud, seega kõlbmatud.

Programm on uuringute osas jätkuvalt puudulik, vaatamata aastaid tagasi tehtud vastavatele märkustele.

Ülekandeliinid ja alajaamad on kogumahus käsitlemata.
Vaatamata puudustele programmis on isegi selles vananenud programmis selged nõuded, mis tänaseni täitmata:
Näiteks ülekandeliinide ja kaablitrasside KMH, millest on käsitletud vaid 36KV kaableid ning sedagi puudulikult.
Käsitlemata on 110KV ja 330KV kaablid, nii maal kui meres.
Puudu on meres ja maal paiknevate alajaamade KMH, mis puuduvad ka vee erikasutusloa taotlusest.
Puuudub KMH puuduvate liinilõikude lahendustele, näiteks Aulepa - Risti lõik.

Antud KMH käsitleb vaid ehitus- ja kasutusperioodi mõjusid ning sedagi puudulikult.
Arvestades rahvusvaheliste kohustustega CO_2 emissiooni vähendamisel, tuleks KMH teostada kogu tuulegeneraatorite elueale, alates tuulikute tootmisega seotud KMH-st kuni tuulepargi ehituse, ekspluatatsiooni ja lammutuseni.

Eraldi tähelepanu peaks pöörama kompensatsioonivajadusele ja sellest tulenevale KMH-le.

Puuduvad alternatiivsed terviklahendused ja nende analüüs, s.h. ka 0-variant Puudub

tuulikute tootmisprotsessi keskkonnamõju hinnang ja mõju CO_2 emissioonile.

Puudub kompensatsioonivõimsuste vajadus ja keskkonnamõju hinnnang.

Puudub piiriülese mõju hinnang Soomega ning vastavalt programmile ka Rootsiga.

Puuduvad õlireostuse prognoosid ja riskianalüüs koos reostustõrje meetmete ja keskkonnamõju hinnanguga.

Puudub jääolude riskianalüüs, jäätõrje võtted ja keskkonnamõju.

Puuduvad tulekahjude ennetusabinõud, keskkonnakahjude vältimine ning tulekahjude ning ennetus- ja kustutusmeetmete keskkonnamõju hinnang.

Käsitlemata on keskkonnamõjud eriolukordades (kokkupõrked laevadega, õnnetused, avariid jm. intsidendid)

Käsitlemata on jäätmekäitlus ja ohtlike jäätmete käitlus nii maal kui merel, nii ehitus- kui töötsükli ajal, hooldustel ning lammutusfaasis.

Puuduvad kõikehõlmavad kalastiku uuringud.

Puudub lammutusfond ja sellega seotud keskkonnamõju hinnang, seda ka juhul kui lammutust ettenähtud korras ei toimu ja 166 tuulikut jäävad merd reostama.

Puudub lammutusfondiga seotud vastutuse jagunemine ning tagatiste küsimused, millede käsitlemata jätmine võib tekitada laiaulatusliku keskkonnareostuse ning seada kohalikele kogukondadele ettenägematud finantskohustused ning keskkonnakoormuse.
Puudub keskkonnaseire nii tootmise, ehitus- kui töö- ja lammutusfaasis.

Puudu on Lääne- Eesti Saarestiku Biosfääri Programmiala kaasamine ja tuuletööstuse mõjud teaduspõhise BPA territooriumil.

Puudub Muinsuskaitse seisukoht alveemuististe osas.

Puudub alternatiivide analüüs vastavalt 2007 laekunud Eesti Keskkonnaühenduste Koja ettepanekutele.

Puuduvad avalikustamise käigus kõik seni laekunud materjalid, varemesitatud pretensioonid, ettepanekud ja järeldused, samuti vastused nendele ning nendega arvestamise aruanne.

KMH sisaldab vastuolulisi ja eksitavaid andmeid ning väärinfot.

Vee erikasutusloa taotluses on tuulikute võimuseks määratud 3 - 6 MW kuigi arendaja enda väitel kavandatakse 7 MW kui mitte veelgi võimsamaid, mistõttu peaks kogu KMH lähtuma maksimaalsetest võimsustest.

KMH ei kajasta programmis sisalduvat Rootsi kaablit.

Terminoloogia viitab koostajate ebakompetentsusele.
Kasutusel on lahtiseletamata terminid "kolmetuumaline kaabel", "Tuumakonduktor" ?
Selline terminoloogia mõjub eksitavalt ja viitab tuumafüüsikale.

Analüüsimata on elektrivõrgu vastupidavus taolise kuni 1100 MW tuulepargi võimsusele ja tootlikkuse kõikumistele, s.h. ka maksimaalse tootmisvõimsuse tingimustes ja kogu ülekandeliinide ulatuses.

Hüved kogukonnale.

Varustuskindlus ja ringtoide.

Arusaadavalt on lahti on seletamata, kuidas suurendab see projekt Hiiumaa elektri varustuskindlust eri lahendusvariantide puhul?
Samuti jääb segaseks, kuidas teostub eri lahendusvariantide puhul väidetav ringtoide ning mida olulist see lisab ringtoitele, mida kavandab Elering sõltumata mistahes tuuleenergia arendustest?

Töökohad.

Kui palju tekib reaalselt uusi töökohti, millise hinnaga ning kui palju tõelisi töökohti seetõttu kaob?

Eelisaktsiad.

Eelisaktsiate omandamise territoriaalne kriteerium on vastuolus Äriseadustikuga, seega eksitav ja tühine. Lisaks seostub mistahes omandivorm ka vastutusega.
Kuna lammutusfondi KMH üldse ei käsitle, jääb peidetuks risk mis seostub hilisema lammutuskohustusega ning perspektiivis on täiesti reaalne et hilisema lammutuse kulud jäävad kogukonna kanda ning ületavad oluliselt arendaja poolt lubatud eelisaktsiate tulususe. Seega eksisteerib oht et näiliselt tulus projekt osustub peagi vägagi kahjumlikuks ning tekkiv kahju jääb solidaarselt kohaliku kogukonna kanda, kusjuures maksjateks osutuvad ebaõiglaselt ka kõik need kodanikud, kes ei ole end tuulepargiga kuidagi sidunud ega soovi jääda vastutavateks projekti tagajärgede eest.

Selle vastuolu lahendamine oleks mõeldav vaid kahe tingimuse täitmisel:

a) Arendaja peab võtma endale lammutuskohustuse ning selle ka tagama (nii riigi kui omavalitsuse ees) vastava deposiidiga ammendavas mahus. Juhul kui sellist kohustust ei tulene otseselt seadusest, on võimalik sõlmida vastav kokkulepe kohaliku omavalitsusega.
b) Kõik eelisaktsiate omanikud ja muude hüvede saajad tagavad arendajapoolse lammutustegevuse täiendavalt kogu oma varaga (omandatud hüvede ulatuses) ning kõiki potentsiaalseid huvilisi teavitatakse aegsasti ja korrektselt sellise kohustuse kaasnemisest mistahes eelisaktsiate või võlakirjade ostmisel.

Vastuolud strateegiliste dokumentidega

2.5.1.1. Riiklik strateegia „Säästev Eesti 21“

Vastuolu:
Tuulepargi arenduse käivitumisel ei ole inimese heaolu kasv millegagi tagatud, pigem on see hoopis regressiivne. Isegi ainult inframürast tulenevad tervisekahjud ning ilmsed negatiivsed sotsiaal-majanduslikud tagajärjed ei tagaks Hiiumaal Eesti pikaajalisi arengueesmärke.

2.5.1.2. Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“
Väljavõte: Energiatootmine tuulikuparkides eeldab elektrienergia tasakaalustusvõimaluste olemasolu. Selleks tuleb välja arendada tugev ühendus välisvõrkudega ja kiiresti reageerivate kompensatsioonijaamade või salvestusjaamade võrk.

Kuigi kompensatsioonijaamade hädavajalikkusele on juhitud tähelepanu juba alates 2007 aastast, ei ole arendaja vaevunud selle küsimusega tegelema, rääkimata kaasnevast KMH-st.

2.5.1.3. Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030 ja selle tegevuskava

Keskkonnastrateegia rakendusplaan „Eesti keskkonnategevuskava aastateks 2007-2013“24 nägi ette järgmised tegevused kliimamuutuste leevendamiseks ja õhukvaliteedi parandamiseks tuuleparkide osas: tuuleenergia kasutuselevõtu võimaluse suurendamiseks kompenseerivate seadmete rajamine ning täiendavate tuuleparkide rajamine Eesti taastuvenergia eesmärgi saavutamiseks.

Kompenseerivaid seadmeid tuleb käsitleda vastavuses tuulepargi maksimaalse võimsusega ning hinnata ka kogu selle protsessi keskkonnamõju.

Vigane KMH

Kuna korrektsed mürauuringud puuduvad ja modelleerimise alused ning lähteülesanne on eksitavad, ei ole võimalik hinnata objektiivselt ka mõjusid inimeste tervisele, heaolule ja elukeskkonnale ning järeldused on seetõttu vigased.

Kuna müraga seonduv mõjutab olulisel määral väga erinevaid valdkondi, on ebaadekvaatsed ka kõik sotsiaal-majanduslikud hinnagud, s.h.

5.12.7. Mõju varale käsitleb millegipärast vaid mõju kalastikule ja laevade võimalikku kokkupõrkeriski tuulikutega

Välja arvutamata on samas näiteks see tohutu majanduslik kahju, mis tekib tänu sellele et kogu laevaliiklus on sunnitud sõitma ringiga ümber tuuleparkide, suurendades sellega ajakulu, kütusekulu ning seeläbi ka CO2 emissiooni, mille vähendamine on kogu arenduse väidetavalt üks olulisemaid eesmärke.

5.14. Mõju piirivalve radarisüsteemile

Tuuleparkide poolt tekitatavad suured pimedad alad tekivad rahvusvahelisel mereteel ja Euroopa Liidu välispiiril Hiiumaa looderanniku juures sõltumata sellest, kas tuulepargi ja selle vahetu ümbruse aladele kehtestatakse navigatsioonikeelu vöönd või mitte.

6.3. Võimalik õlilaigu leviku prognoos
Kuskilt ei selgu, millise õlikogusega modelleerimine läbi viidi, samuti puudub lainetuse ja tuule mõju hinnang.
Teades et ühes tuulikus sisalduv õlihulk on ligi 400 liitrit ja tuulikuid on kokku vähemalt 166 tk, ei oleks raske olnud modelleerida võimalikku õlireostust vastavalt teadaolevatele tehnilistele andmetele.
Isegi ilma mahukate uuringuteta on selge, et juhul kui kasvõi 1 tonn õli mõnes tuulepargis merre pääseb, jõuab see reostus ka rannikule. Teatud lainetusega aga pole mingid tõrjetööd üldse võimalikud.
Käsitletakse vaid ehitusaegseid lekkeid ja on ignoreeritud asjaolu et reostusrisk kestab kogu tuulikupargi eluea jooksul ning isegi peale seda.

Puudub hinnang sellele, mis järgneb võimalikule õlireostusele, kes ja kui opertiivselt koristab, kes vastutab ja kes kannab kulud. Kõik sellised aspektid peaksid olema KMH osaks ning KOV-ga kokku lepitud enne mistahes ehituse algust.

7. HINDAMISTULEMUSTE KOKKUVÕTE, SH KUMULATIIVNE MÕJU
Kokkuvõte tugineb ebakorrektsetele ja valikulistele andmetele ning on seega tegelikkust moonutav ja ilustav ning kokkuvõttes eksitav.

9.1. Merepõhjasetted
Kavandatavate tuuleparkide piirkonnas on käsitlemata:
Uputatud lõhkeained
Uputatud keemiarelv
Allveemuistised

Vastuolud Arhusi Konventsiooniga.

Konventsioonikohane avalikkuse kaasamine ja huvigruppide määratlemine on teostatud puudulikult ja formaalselt.

Puuduvad kõigi Hiiumaa valdade, Muinsuskaitseameti ja Biosfääri Programmiala seisukohad.

Ettepanekutega arvestamine on olematu (näiteks 8000+ vastuhäält).

Keskkonnaseisundit ja selle prognoose puudutavat objektiivset teavet ei ole võimalik KMH koostajal esitada, kuna selleks puudub korrektne alusmaterjal vajalike uuringute näol.

Ettepanek.

Vastavalt Arhusi konventsioonile (Arhusi konventsiooni art 2 (3)), EL direktiivile 2003/4/EÜ art 2 (1) ning KeÜS § 24 lg 2, ning seoses vastava keskkonnainfo puudumisega antud KMH-st, teen ettepaneku KMH esitatud kujul tühistada ning kindlustada Hiiumaa elanikud ning kõik asjast huvitatud osapooled uue KMH raames järgmise tuuletööstusega seotud keskkonnateabega:

Erapooletud, autoriteetsed ja ammendavad uuringud järgmistes küsimustes:

1. Sotsiaal-majanduslik analüüs (näiteks vastavalt Justiitsministeeriumi mõjude hindamise juhendile http://www.just.ee/sites/www.just.ee/files/elfinder/article_files/mojude_hindamise_metoodika.pdf)

Esitatud KMH-st puuduvad isegi kõige elementaarsemad näitajad:

Mõjud külastusmajandusele ja turismile, s.h. teenindusele, toitlustusele, majutusele, kaubandusele jne.

Mõjud kohalike elanike maa ja kodu väärtusele.

Uute, nn. "roheliste" töökohtade loomise tegelik ja lõplik hind ning kaotatud tõeliste töökohtade arv.

Mõjud iibele, väljarändele jmt.

2. Infrasoonilise ja madalsagedusliku müra, vibratsiooni ja resonantsi uuringud (s.h. ka seisulaine, interferents jmt.).

3. Merepõhja setete uuring mis käsitleb uputatud keemiarelva ja laskemoonaga seonduvaid riske ja ohtusid.

4. Muinsuskaitseline uuring koos allveemuististe ja kultuuriväärtuslike leidudega seotud riskide ja ohude analüüsi ning ennetusega.

5. Uuring avamere tuuleparkide tekitatava inframüra, vibratsiooni ja resonantsi mõjust Hiiumaa kaevudele ja põhjavee ning joogivee kvaliteedile.

6. Elektromagnetväljade uuringud meres ja maismaal.
Ülekandeliinide, kaablite ja alajaamade mõjud elusorgaismidele, s.h. 35 kV 110 kV, 150 kV ja 330 kV kaablite tekitatud elktromagnetväljade mõjud põhjaelustikule ja kaladele ja nende orienteerumisvõimele (Kalastiku uuring).

7. Riigikaitse ja julgeolekuriskide analüüs.
Riigikaitselised aspektid, s.h. radarite töö häirimine ning omandisuhete muutusega kaasnevad julgeolukuriskid meie territoriaalmeres, s.h. energiasõltuvuse aspektid peale tuulepargi võimalikku müüki näiteks vene kapitalile.

Lähtudes eelnevast teen ettepaneku:

1. Tühistada käesolev KMH ja lõpetada jäädavalt mistahes tööstusparkide rajamine Hiiumaale ja selle rannikumerre.
2. Tühistada käesolev KMH, koostada uus lähteülesanne ja programm ning algatada uus ning korrektne KMH ning tagada selle protsessi üle kogukondlik kontroll, kaasates kõigi puuduvate uuringute jm. tegevuse järelevalvesse Hiiumaa kohaliku kogukonna usaldusväärseid esindusorganisatsioone, näiteks Hiiu Tuul MTÜ.

Lugupidamisega,

Paap Kõlar / Ristna maaomanik / Turismiettevõtja / Muusik